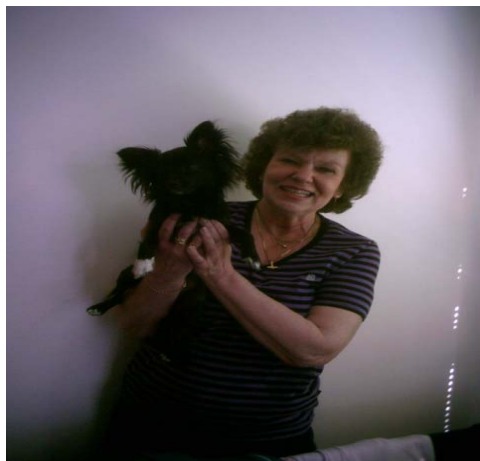

Föreningen SVENSKA ÖSTERBOTTNINGAR I STOCKHOLM

Nummer 2 2007

Postgiro: 71 55 16-1

Vi är redan en bra bit in på det nya året. Ljuset har återvänt än en gång. Får se när ljuset börjar påverkas av växthuseffekten eller någon annan effekt. Tänk om ena halvan av jordklotet får ständigt ljus och den andra ständigt mörker ?!

Föreningens årsmöte hölls i Alviks Medborgarhus den 18:de februari. Ett tjugotal medlemmar dök upp. Årsmötet förlöt planenligt. Valberedningen hade

(som vanligt) haft ett riktigt tufft jobb med att få fram frivilliga styrelsemedlemmar. Är föreningslivets tid förbi eller ligger den i en vilofas ?

Allt kommer igen, sägs det, vi får se när föreningslivet börjar blomstra på nytt. Det är inte så många finlandssvenskar som flyttar från Finland till Sverige nuförtiden så vi kanske får vänta...

En ny styrelse blev det i alla fall, nu får vi bekanta oss med varandra och köra på under 2007.

Styrelsemedlemmarna presenteras i detta utskick.

På årsmötet presenterade Inger Krüger sin bok "Bilder från det förflutna". Boken handlar om tidiga amerikamigranter. Under 10 års tid har Inger samlat material till boken och även gjort en amerikaresa för att samla fakta. Vilket engagemang och vilket pyssel !

Rita Ström höll en lysande föreläsning under temat: Finlandssvenskt minoritetsskap ur

Personlig synvinkel. Jag tror att alla kände igen sig mer eller mindre genom hela föreläsningen. Så enkelt och så träffsäkert !

Rita berättade även om omorganisationen som pågår inom FRIS. Åtstramade eller indragna bidrag har gjort att förändringar av besparande karaktär måste till. Det är tyvärr plån boken som talar ! Stockholmsdistriktet ligger i träda, styrelsen finns kvar men ingen verksamhet 2007.

Nåja, vi i vår delvis nya styrelse ska jobba på och hoppas på det bästa.

Väl mött tide uut i värkliheiten !

Anne

PS Efter att jag skrev detta har även FRIS årsmöte hållits. Det blev en kanske oväntad vändning: Jan Ekman avgick på stående fot med hela styrelsen förutom viceordf Lillian Larnefeldt som blev ordförande för interimsstyrelsen.

Vårens aktiviteter

Pubkväll 24 april kl. 18.30.

Plats: Puben Löwenbrau vid Fridhemsplan, Drottningholmsvägen vid gamla biografen Draken

Picknick (och kanske minigolf) i Tantolunden söndagen 3 juni kl. 13.00. Ingen föranmälan, det är drop in som gäller. Vid picknicken tar alla med sig det man vill äta och dricka.

Vi träffas utanför Zinkensdams IP, huvudentrén, T-bana Zinkensdam.

Österbottniska körens planerade aktiviteter våren 2007

Vi övar varje måndag i Finska kyrkans församlingssal kl 17.30 - 19.45

Vi sjunger vårsånger, finlandssvenska sånger mm i Blomsterfondens hus på Rödabergsgatan i Stockholm den 23 april kl 17.30.

Vi avslutar terminen med ett besök på Anders Hansers biograf i Stockholm den 21 maj, där vi ser bildspelet Från ABBA till Mamma Mia. Efter bildspelet äter vi en meny kallad "Jorden runt" med 9 maträtter samt ostbricka. (Här får vi bara roa oss!)

FRIS

Finlandssvenska Riksförbundet i Sverige, FRIS, höll årsmöte 31/3. Mötet slutade med att nästan hela styrelsen avgick och en interimsstyrelse tillsattes. Nytt årsmöte kommer att utlysas före sommaren.

Styrelsen för 2006 har genomfört en omorganisation av kansliorganisationen där förbundssekreterartjänsten tas bort och i stället tillsätts en projektledartjänst. Orsaken till denna omorganisation är främst föranledd av minskade bidrag och för att styrelsen anser att vi som medlemsföreningar får mera nytta av FRIS om man jobbar mera fokuserat med olika projekt. Detta beslut är redan idriftsatt. På årsmötet ifrågasattes denna förändring och man skred till omröstning om detta var föreningarnas önskemål eller om man skulle återkalla förändringen. Omröstningen resulterade i att majoriteten var emot styrelsens förslag varvid hela styrelsen förutom Lilian Larnefelt tågade ut. En interimsstyrelse valdes för att leda FRIS fram till nästa årsmöte. Bl a är Kerstin Åkergård från Österbottenska föreningen medlem av interimsstyrelsen som leds av Lilian Larnefelt. Det råder delade meningar om vad interimsstyrelsen har för mandat och om det verkligen var ett korrekt agerande att återinföra förbundssekreterartjänsten. Fortsättning följer men det vi vet kan konstatera är att budgeten för nästa år visar på stort underskott och att ett stort arbete måste göras för att få FRIS att fungera som den paraplyorganisation som det är tänkt att det skall vara. Carina Höjjer

Har du flyttat och bytt adress, känner du någon som vill bli medlem i föreningen ?

Kontakta då Camilla Mattson som är ansvarig för vårt medlemsregister.

camillamattsson@hotmail.com

eller telefon 076-212 23 63.

www.finlandssvensk.info En hemsida med många intressanta länkar och med mycket information om och för oss finlandssvenskar.

FRIS Sommarfest

Det ryktas om att FRIS skall ordna sommarfest sista helgen i augusti i Bergslagen. Håll utkik på www.osterbotten.nu eller kontakta någon i styrelsen då vi närmar oss augusti.

Väntjänstgruppen

Om du behöver någon att prata med kan du ringa någon i föreningens väntjänstgrupp. Den består av Berit Bäckfors (Munsala) 08 711 8009, Karin Holmlund (Närpes) 08 580 31624 eller Gunnel Bertell (Maxmo/Vörå) 08 550 193 63

Vad händer i Stockholm ?

Finska kyrkan

22/4 13:00. Vad en visa kan visa, föredrag av Ann-Mari Häggman

Finlandsinstitutet

18/4-16/5 Utställning: Scenbilder från Wasa Teater
20/4 SuomiArt 30år/Årets konstnär 2007
21/4 Seminarium: Kekkonen och Norden
23/4 Seminarium: Globalisering
25 /4 En klubbkväll för ungdomar
9/5 Europadagen
10/5 Konsert: Galaxy
12/5 Konsert: Paula Koivuniemi. På finska
23/5-15/6 Utställning: Timo Sarpanevas minnesutställning
31/5 Film på Zita: Kalteva torni (Det lutande tornet)

”Vi över 60” är på gång....

**Alla är välkomna på en utflykt till Zetas trädgård!
Vi möts där efter kl 12.**

Vi avslutar säsongen, onsdagen den 9 maj, med ett besök på Zetas Trädgårdscafé och hoppas på vackert väder. Caféet erbjuder matiga smörgåsar, nybakade kakor eller lunch. Dagens soppa serveras från kl 11.30 hela dagen.

Åk T-banan till Fruängen (ändhållplats), byt till buss 707 eller 173, åk till hpl Juringe Allé.

Med bil: Smista Allé mot Kungens Kurva, tag av till G:a Södertäljevägen i första rondellen.

Ni kan läsa mera om Zetas Trädgård i Finlandssvensken nr 2/2006, ”Zetas trädgård – En finlandssvensk framgångssaga” eller på hemsidan www.zetas.se

Till hösten ses vi på Maria Hissens Café kl 13.00, 12 sept, 10 okt, 14 nov och troligen jullunch 7 dec.

Mer information genom Annie Karjalainen, tel 08-742 75 00 eller Berit Bäckfors, tel 08-711 80 09, e-post: beritbackfors@qlocalnet.net

Berits mathörna

Mjöd till Valborg

4 liter vatten
¼ kg brunt farinsocker
¼ kg strösocker
1 citron skalas, det vita under skalet skärs bort innan citronen skärs i skivor.
1/8 tesked jäst

Koka upp en del av vattnet och håll det över sockret och citronskalorna. Tillsätt resten av vattnet och citronskivorna. När blandningen är ljummen, smula ned jästen. Låt blandningen stå i rumstemperatur till nästa dag. Sila "mjöden" och håll upp på rena flaskor. Tillsätt en tesked socker och några russin i varje flaska.

Drycken är klar för avsmakning efter en veckas lagring på svalt ställe, i rumsvarme efter 3-5 dagar. Mjöd kan sparas i 1-2 veckor i svalt utrymme.

OBS! Var noga med att mät upp jästen! Jag gör dubbelsats för att få dela jästen i fyra delar, ¼ tesked jäst. Jästen packar jag i ett teskedsmått, knackar ur jästen och delar med vass kniv.

Min första mjödtillverkning i början 50-talet gav ingen utdelning. Bygelkorkarna på gamla lemonadflaskor var säkra, men flaskbottnarna gav vika!

Struvor hör till också. Jag har tidigare bakat både finska och svenska struvor, som är helt olika, men tycker inte idag att det är värt besväret. En enklare variant är

Munkringar

Till flottyrkokning: 1 paket (400 gr) isterflott/matfett, helst inte kokosfett som ger en flottig yta.

Gör en vanlig vetedeg som får jäsa i 30-40 minuter. Arbeta degen fri från luftblåsor på bakkbord. Kavla ut till en stor degplatta, c:a 1 cm tjock. Ta ut runda ringar med ett större drickglas och hålet i mitten med ett litet glas eller medicinkopp. Låt munkringarna jäsa upp på plåtar med bakpapper.

Värm fett (inte allt på en gång) i en stekpanna eller vid kastrull på medelvarm platta. Lägg in en brödbit, fräser fett är det tillräckligt varmt för gräddning. Var beredd med gafflar att vända munkringarna med när de flyter upp och fat att lägga upp dem på. Gräddningen går mycket snabbt. Vänd munkringarna i socker när de ska ätas. Tänk på brandrisken vid flottyrkokning!

Filbunke

Glöm inte att ni kan sila fil som förr på rödmjölken! Den importerade filbunken, 2 dl, från Finland finns i väl sorterade affärer. Köp en filkopp och du har sommarmat hela sommaren. Ta en klick fil och smeta i botten på en bunke, fyll på med kall mjölk, låt stå på dragfritt ställ ett dygn. Klart att äta som morgonmål eller efterrätt med ingefära och bär.

Lycka till med Valborg !

"Språkets uttryck"

Att det inte behövs mycket för att utarma ett språk eller en dialekt står utom allt tvivel. Lika viktigt är det därför att kämpa för att hålla kvar framförallt de uttryck som står inför risken att helt dö ut.

Som tjugotvååring flyttade min finlandssvenska mamma från det svensktalande Österbotten över Bottenviken till Västerbotten och min pappa. Med sig tog hon en finlandssvensk dialekt hon hunnit arbeta bort redan innan min bror och jag föddes. Senare flyttade dock även min mormor och morbror till Sverige och de bevarade dialekten bättre. Jag älskade att lyssna till min mormor, som bodde i samma stad som jag i barndomen. Det roligaste var alla hennes egenhändigt uppfunna uttryck, några med ursprung i en slags finlandssvensk bondska. Jag snappade upp, härnade och kände stark samhörighet, faktiskt starkare än med det norrländska uttrycket, trots att det är där jag föddes och bodde. (eller möjligen just därför).

Jag kommer så väl i håg släktmötet i Finland för många år sedan. Jag trivdes förstås som fisken i vattnet bland människorna med den vackra dialekten, när min mammas farbror kom fram till oss. Han pratade en stund med min mamma och funderade sedan; "Anna kanske har svårt att förstå vad jag säger". Sedan vände han sig mot mig och artikulerade långsamt: "Föörståår du vad jag säger?" Jag blev nästan förnärad, men min mamma skrattade glatt och förklarade för honom hur jag brukade prata dialekt och citera uttryck. Men han tycktes inte riktigt förstå.

Kanske är det inte så konstigt. Min morbror gifte sig med en flicka från Ångermanland och bosatte sig i Skåne. Mina kusiner pratar naturligtvis med skånsk accent eftersom det är där de vuxit upp. Det krävs inte mer än en generation för att byta ut en dialekt, eller, om man växer upp i ett främmande land, ett helt språk. Det sistnämnda har ju också blivit ett krav som ställs i dessa tider. Tala det språk som talas i det land där du bor.

Man behöver inte gå långt för att se det. Min bror, liksom jag född och uppvuxen i Västerbotten, flyttade som relativt ung till Stockholm, gifte sig med en dalkulla och har nu en son på elva år som talar stockholmska. När pojken besökte farmor och farfar då de tidigare bodde i Västerbotten, förstod han inte alltid vad barnen (eller de vuxna) där sa på grund av deras dialekt. När jag pratar med honom brukar han tillrättvisa mig för det "visslande" sje-ljud vi norrlänningar är kända för att ha. Frågan är om man ska skratta eller gråta.

Själv har jag levt med en man från Södertälje, vi har tidvis bott i Kina och han talar kinesiska. Hans föräldrar härstammar från ytterligare två delar av Sverige. Vi har inga barn, men man kan undra vad ett eventuellt sådant skulle ha fått för språk.

Det viktigaste är i alla fall att vi kan kommunicera människor emellan och ibland är det bästa sättet helt utan ord. Ofta pratar vi med fulländat språk utan att lyckas förstå varandra. Men att försöka bibehålla uttryck som är i minoritet behöver inte vara en motsättning!

Anna Lundkvist

Avsändare: Föreningen Svenska Österbottningar i Stockholm, c/o Hjortman, Eksätravägen 184, 127 61 Skärholmen

Styrelsen 2007:

Anne Hjortman, ordförande, född och uppvuxen i Toby, Korsholm. Har bott drygt trettio år i Sverige.

Peter Hudd, viceordförande, född 1954 i Vasa. Har bott i Stockholm drygt 30 år. Jobbat bl a som rörpulare, fastighetsskötare, arbetat med arkeologi, egen företagare inom möbelbranschen och drivit eget café. Numera alkohol-drogterapeut med eget företag, Sans Soucis, där Peter, som har egen erfarenhet, tar hand om alkoholister och narkomaner samt har anhörig- och samtalsterapi. Österbottniska föreningen har lärt Peter att Österbotten inte enbart är Vasa och han gläds över att höra "lands språke".

Camilla Mattsson, kassör, kommer ursprungligen från Smedsby(Korsholm), har 'skolats' i Vasa och innan hon flyttade hit (ifjol) med sin sambo bodde de ca 6,5 år i Holland & Belgien. Under vistelser utomlands har hon ofta varit medlem i olika finländska föreningar och tycker det är ett bra sätt att komma i kontakt med 'likasinnade', lära hur de har upplevt flytten till landet och samtidigt få tips om hur man kan undvika kulturkrockar.

Ken Gammelgård, vicekassör. Ken är från Karleby och har suttit i styrelsen i många år.

Kerstin Åkergård, sekreterare, växte upp i Petalax och Pörtom under 1950-60-talen. Studerade under 1970-talet historiska ämnen vid Åbo Akademi och vårdvetenskap i Vasa. Efter studierna flyttade Kerstin till Sverige och Norrbotten, där båda sönerna föddes. När äldsta sonen skulle börja skolan flyttade familjen till Östergötland, där Kerstin varit bosatt de senaste 20 åren. Flyttade till Stockholm förra året och undervisar idag blivande sjuksköterskor och socionomer vid Ersta Sköndal högskola. Sjunger i Österbottniska kören och tycker det är viktigt att värna om de Österbottniska rötterna.

Krister Nordström, ledamot, kommer från Vasa. Flyttade till Stockholm 1970. Jobbar sedan många år som stadsbud och rör sig runtom i Stockholm och träffar på Österbottningar lite nu som då.

Monica Skogman, ledamot, 46 år är född och uppvuxen i Kristinestad. Flyttade till Stockholm efter Merkonomexamen från Handelsinstitutet i Vasa 1979. Tog examen i ekonomi vid Stockholms Universitet under 90-talet. Monica startade caféet i Viking Lines terminal på Stadsgården, som hon fortfarande driver sedan 22 år tillbaka. Hon startade och drev även en restaurang på Birger Jarlsgatan under fem år. Restaurangen är arrenderad för närvarande då hon prioriterar tiden med sin sexåriga dotter Mikaela.

Yvonne Barkar, ledamot, hemma från Forsby, Pedersöre. Inne på sjätte året i Stockholm och studerar Företagsekonomi.

Linda Ritaoja, ledamot, kommer från Kristinestad, studerade till pol.mag. vid Åbo Akademi i Vasa och på Island. Hon har sedan dess arbetat bland annat på Wärtsilä och Rundradion samt bott i Egypten. För närvarande arbetar hon på Egyptiska Ambassadens Turistbyrå i Stockholm. Hon tycker att Sverige är intressant men reser till Finland med jämna mellanrum. Inte för den goda grillkorven utan för att hon saknar den finska humorn.

Therese Smulter, suppleant, kommer ursprungligen från Malax i Österbotten. För snart fem år sedan flyttade hon till Stockholm och började jobba i skolans värld vilket Therese fortfarande trivs bra med. Det här är första året som suppleant för Svenska Österbottningar i Stockholm och Therese ser framemot ett aktivt år där hon kan lära känna nya människor och även få vara med och påverka.

Rosmari Rönnqvist, suppleant, Sundom, flyttade till Stockholm i slutet av 60-talet. Nu 56 år, jobbar på Karolinska Universitetssjukhuset. Är sambo, i veckorna särbo, eftersom sambon jobbar i Småland. Har tre utflugna, vuxna barn.